

Acta Academiae Beregsasiensis

2012/2

Acta Academiae Beregsasiensis

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
tudományos évkönyve

Науковий вісник
Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ

A Scholarly Annual
of Ferenc Rákóczi II. Transcarpathian Hungarian Institute

2012
XI. évfolyam, 2. kötet
Том XI, № 2
Volume XI, № 2

PoliPrint
2012

УДК 001.2

ББК 72

A-19

Az *Acta Academiae Beregsasiensis* a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tudományos kiadványa. Jelen kötet a 2012-es év második felének magyar, orosz és angol nyelvű tanulmányait foglalja magába. Az intézmény tanárainak, hallgatóinak, valamint külföldi tudósok munkáit publikáló kötet a nyelvészet, irodalom, biológia, történelem, turizmus és informatika tudományágainak különböző területeit öleli fel.

www.kmf.uz.ua/hun114/index.php/kiadvanyaink/110-a-ii-rakoczi-ferenc-karpataljai-magyar-fiskola-tudomanyos-evkoenyve

SZERKESZTÉS: *Kohut Attila, Penckófer János*

KORREKTÚRA: *G. Varcaba Ildikó*

TÖRDELÉS: *Kohut Attila*

BORÍTÓ: *K&P*

A KIADÁSÉRT FELEL: *dr. Orosz Ildikó, dr. Szikura József*

A KÖTET TANULMÁNYAIBAN ELŐFORDULÓ ÁLLÍTÁSOKÉRT MINDEN ESETBEN A SZERZŐ FELEL.

A kiadvány megjelenését a

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

támogatta

Készült: PoliPrint Kft., Ungvár, Turgenyev u. 2. Felelős vezető: Kovács Dezső

ISBN: 978-966-2595-29-1

© A szerzők, 2012

Tartalom

*

PÉCSI ANDREA: A II.RFKMF hallgatóinak nyelvhasználata kérdőíves felmérés alapján.....	7
ILONA HUSZTI – ERZSÉBET BÁRÁNY – MÁRTA FÁBIÁN – ILONA LECHNER: Teaching and learning a second language and a foreign language	19
MÁRKU ANITA: Szlovákiai magyar szakos egyetemisták nyelvválasztása, kommunikációs stratégiái, nyelvekhez és kontaktusjelenségekhez való viszonya	43
NAGYNÉ PAKSI MARGIT: Humoros effektusok, kép és szöveg szinergikus kölcsönhatása a reklámban	61
BRENZOVICS MARIANNA: <i>Boldog, ki látta e világot végzetes perceiben.</i> Varlam Salamov – a huszadik századi próza nagyja	79
KÁPOSZTAY JÁNOS: Egyetemesség és regionalitás. Kárpátaljai kötődésű szerzők a Nyugat folyóiratban	89

**

GERENCSÉR TIBOR: Lengyel menekültek Kárpátalján 1939-ben	107
PALLAGI LÁSZLÓ: A Somi Református Egyház anyagi helyzete a XX. század első felében a presbiteri jegyzőkönyvek alapján	125
SZÉKELY GUSZTÁV: Fejezetek a Nagy Idai család múltjából	133
VERES SZABOLCS: Magyar érdekképviselet Kárpátalján (1919–1939).....	141

JEVCSÁK MELINDA – KOHUT ERZSÉBET – ÖRDÖGH MÁTÉ – JÁMBORNÉ BENCZÚR ERZSÉBET: Paclobutrazol hatásának vizsgálata a <i>Leucojum aestivum L.</i> <i>in vitro</i> szaporítása során	151
SZANYI SZABOLCS: A Pannon biogeográfiai régió életföldrajzi sajátosságai.....	161
IZSÁK TIBOR: The Change of the Average Monthly Precipitation Rates in Beregszász Between 1947 and 2009	167

ДНІСТРЯНСЬКИЙ М.С. – ЖУЛКАНИЧ Б.М.: Демографічний потенціал та перспективи розвитку дуже малих міст Львівської області..... 171

MATESZ KRISZTINA: Tourism into the world of fiction 177

KOMONYI ÉVA–LÉTAI BÉLA: A magyar nyelvű kémiatankönyvek használhatósága Kárpátalján négy esettanulmány tükrében..... 185

JACENTA KRISZTINA: The effectiveness of studying collocations by the Form 5 and 6 learners in Transcarpathian Hungarian schools in the English Lessons 193

SZAKÁL MÁRTON – PERE TUMBAS – PREDRAG MATKOVIĆ – LAZAR RAKOVIĆ: Web 2.0 alapú online könyvek 205

ЧОТАРИ А. Ю.: Управління базами даних за допомогою програми Delphi 10 215

BOROS LÁSZLÓ – JANČÁR MÓNKA: Dr. Berényi András: *Kárpátalja magyarsága. Társadalmi-politikai és kulturális fejlődés (1991–2004)* című tanulmányáról 227

DOBOS SÁNDOR: *Tisza István és emlékezete. Tanulmányok Tisza István születésének 150. évfordulójára* (Szerkesztette: Maruzsa Zoltán és Pallai László, Debrecen, 2011. 476 oldal)..... 231

SZABÓ GÉZA: A koronavárosok hat évszázada (Csatáry György: *A máramarosi öt koronaváros levéltára 1326–1910 c. könyvéről*) 235

KARMACSI ZOLTÁN: Módszertani útmutató az anyanyelv oktatásához. „*A lehetetlent lehetni*” 239

JACENTA KRISZTINA: Book review: The use of learner reading aloud in the English lesson: a look at the micro and macro levels of oral reading..... 241

ESEMÉNYNAPTÁR 244

Fejezetek a Nagy Idoi család múltjából

Rezümé A Nagy Idoi család Ugocsa és Mára-maros megyék nagy múltú nemesi családjainak egyike. Jelen munkában a rendelkezésünkre álló írott források és szóbeli visszaemlékezések alapján betekintést kívánunk nyújtani a család történetébe. Vizsgálódásunk során elsősorban a Nagy Idoiak ugocsai ágának fejlődéstörténetére helyezük a hangsúlyt, kitérve a szóban forgó vármegye közéletében betöltött szerepükre. Ismertetésre kerülnek azon tárgyi emlékek, melyek egy része ma is őrzi a család emlékét vidékünkön.

Резюме Родина Нодь Ідої належала до найбільш відомих дворянських сімей Угорчанського та Мароморошського комітатів. У статті – на підставі письмових джерел та усних спогадів – зроблено спробу висвітлити окремі епізоди з історії родини. Увагу акцентовано на історії угорчанської гілки представників родини Нодь Ідої, зокрема описується їх роль у суспільно-громадському житті комітату. У роботі також представлені речі, які до сьогодні зберігають пам'ять про сім'ю Нодь Ідої в нашому регіоні.

A felemelkedéstől a leányági örökösökhöz

A család alapítója Nagy Idoi Mihály¹, aki a Kulcsár előnevet is viselte. Mihály 1627. április 14-én kapott nemesi oklevelet Bethlen Gábor fejedelemtől. Ez idő tájt a huszti vár kulcsára e tisztség betöltésé- az azzal megegyező név pedig bizonyá- helyére utal.² Mihály nak, Máramaros várme- hetően hamar felívelt, udvarbírájává nevezte kedés vagyoni gyara- Huszt városában és szerzett birtokokat, a nagybirtokos Sztoyka kapcsolatba került. A házasságából két leány- letett. István egyetlen fiú utód lévén megörökölte a családi vagyont, majd tovább gyarapította azt. Apjától eltérően a vármegye életében semmilyen közszereplést nem vállalt, a családi birtokok igazgatását végezte.³

volt, így valószínűleg ből fakadóan vette fel előnevet. A Nagy Idoi ra a család származási pályája Bethlen István- gye ispánjának köszön- aki huszti uradalmának ki. A társadalmi emel- podással is párosult. Máramaros megyében házassága révén pedig családdal is rokoni Sztoyka Katával való és egy fiúgyermeke szü-

* A Salánki Középsiskola történelemtanára. A tanulmányt dr. Csatóry György lektorálta.

¹ A forrásokban a család nevének írása két módon szerepel: Nagy-Idai, ill. Nagy Idoi. Cikkünkben mi az utóbbit használjuk.

² Nagy Ida a mai Szlovákia területén található, szlovák neve Vel'ka Ida.

³ Komáromy András: *A Nagy-Idai család leszármazása*. Turul, 1889/3. 108–109. o. Pap József: *Adalékok Máramaros történetéhez*. Máramarossziget. é. n. 123. o.

A Rákóczi-mozgalom idején a család fegyveresen szolgálja a szabadság ügyét. István három fia: Mihály, Ferenc és Sámuel bevonulnak a fejedelem seregébe, ahol vitézségükkel hírnevet szereznek maguknak. Mihály a kuruc időkben Máramaros vármegye Bereznai járásának szolgabírói tisztét tölti be, Ferenc pedig Rákóczi oldalán a főkonyhamesteri rangig jut. Az ő felesége Jászberényi Borbála, házasságukból egy fiú, István és egy lány, Zsuzsanna születik. Ferencről egyébként 1706-ban hallunk utoljára, s tudjuk, hogy egy 1711. évi családi osztozkodásnál már csak

A tiszakeresztúri Nagy Idai-kastély. A bejárat előtt Nagy Idai Ferenc és felesége, Bay Mária (balra)

özvegye és fia vannak jelen. Mihály 1728-ban bekövetkezett halála után három fia és két lánya osztozik örökségén. Az ő fiai viszik tovább a családi nevet Máramarosban, mert Sámuelnek csak három lányutóda lesz, illetve mivel Ferenc halálát követően fia, István, Ugocsa vármegyébe költözik. Nagy Idai István egy ideig Huszton él. Horváth Annát veszi feleségül, mely házasság révén tovább növeli családi vagyonát. Tudjuk róla, hogy 1699-ben Máramaros és Ugocsa vármegye táblabírája, 1726-tól pedig főszolgabíró. A családi gazdagság irányítása pluszterheként nehezedik rá, aminek hatására hamarosan elhagyja a politikai pályát.⁴ Felesége halála után másodszer is megházasodik. Ezúttal Harasztkerei Farkas László huszti prefektus fiatal özvegyét, Sarolyáni Márton Klárát veszi nőül, aki leányágon az ismert Werbőczy családból származott.⁵ A házasságok és egyéb körülmények miatt erre az időre István birtokai nagyobb részt már Ugocsába feküdtek (pl. második feleségének édesapja, Sarolyáni Márton Péter Ugocsában élt, kinek halálával a nagy kiterjedésű birtokait egyetlen lánya örökölte), melyek irányítása megkövetelte, hogy ő is ide költözzön. 1743-ban az Ugocsa megyei Verbőcre költözik családjával.⁶ Alább ennek az ágnak a további sorsát kíséreljük nyomon.

Istvánnak a második házasságából csak lányai születtek, így az 1760 körüli halálát követően a családi örökség az első házasságából született, szintén István nevű fiára szállt. Az ifj. István is kétszer házasodott. Előbb Adorjányi Ráthonyi Máriát, majd Somossy Borbálát vette nőül. Második házasságából 1780-ban született meg egyetlen fia, Ferenc, aki megörökölte a családi vagyont. Ferenc az iskoláit befejezve ügyvédi végzettséget szerzett. Előbb szakmájának megfelelően

⁴ Komáromy: i. m. 111–113. o.

⁵ Józan Lajos: *A Nagy-Idai család a szabadságharcok viharaiiban*. Kárpátalja, V. évf., 10. szám.

⁶ Komáromy: i. m. 111–113. o.

ügyvédként, majd Ugocsa vármegye főügyészeként tevékenykedett. Felesége Pogány Julianna volt, kitől három gyermeke született: Julianna, Ferenc és Zsuzsanna. Az ifj. Nagy Idoi Ferenc 1818-ban született, és apjához hasonlóan ő is ügyvéd lett. Az ő politikai pályája is gyorsan felívelt. Előbb Ugocsa megye táblabírája, majd főügyésze volt.⁷ Az 1848-as szabadságharc kitörésekor katonai szolgálatot vállalt, és a verbőci, valamint a feketepataki nemzetőrök hadnagya lett.⁸ Katonai szolgálatainak elismeréseként 1849 áprilisában századosi rangot kapott, s a fegyverletételig hű maradt a szabadságharc ügyéhez.⁹ Igen értékes forrást jelent a család életére, valamint Verbóc község történetére nézve az általa írt napló, amit 1858. január 1-től kezdett vezetni, és napi rendszerességgel leírta a legfontosabb történéseket, amik személyével, környezetével és lakhelyével álltak kapcsolatban. Az utolsó bejegyzést 1868 decemberében írta a naplóba, melynek végén időrendi sorrendben rendszerezte az őt és családját ért legfontosabb eseményeket a tárgyalta éveken belül.¹⁰ 1871-ben a Máramaros–Ugocsa helvét hitvallású egyesült egyházmegye világi tanácsbírájává választották.¹¹ Ferenc a Verbőci Református Egyházon belül is aktív szerepet vállalt. Presbiter lévén ő kezelte a templomi orgona vásárlására létrehozott pénzalapot. Az egyházat érintő jogi kérdésekben többször személyesen járt el, vagy jogi tanácsokkal szolgált.¹² 1878-ban családja múltját kutatva elkészítette annak genealógiai tábláját, mely a mai napig hiteles forrásként szolgál a család múltját illetően.¹³ Első felesége Károve Amália volt. Házasságukból gyermek nem született. Második felesége Sulyok Izabella, kitől három gyereke született: Bóra (a későbbi Bay Károlyné), valamint Zsigmond és Ferenc.¹⁴ A Verbőci Református Egyház 1894. január

A tiszakeresztúri kastély napjainkban

14-én tartott egyházi tanácsülésének jegyzőkönyvéből arról értesülünk, hogy id. Nagy Idoi Ferenc elhalálozott és az ez által megüresedett egyháztanácsosi posztra fiát, Zsigmondot jelölték ki.¹⁵

⁷ Komáromy: i. m. 114. o.

⁸ Józán Lajos: i. m. 4. o.

⁹ Józán Lajos: *Örködni fő kötelességünk!* Kárpátalja, X. évf., 11. szám.

¹⁰ *Nagy Idoi Ferenc naplója* jelenleg Salánkon, Lajos Klára tulajdonában van.

¹¹ *A Verbőci Református Egyház jegyzőkönyve 1866–1896.* 1871. július 30. 14. sz.

¹² *A Verbőci Református Egyház jegyzőkönyve 1866–1896.* 1872. február 4. 7; 14. sz.

¹³ A Magyar Országos Levéltár P 511 jelzete alatt található a Nagy Idoi család levéltára, melyben kézirat formában fellelhető a Ferenc által készített családfá.

¹⁴ Komáromy: i. m. 113–114. o.

¹⁵ *A Verbőci Református Egyház jegyzőkönyve 1866–1896.* 1894. január 14. 2. sz. A halálának pontos időpontja 1893. december 24. – Lajos Klára közlése alapján. 2010. 02. 01.

Apjuk halálát követően a családi vagyont Zsigmond és Ferenc örökölte. Zsigmond 1867-ben született Verbőcön. Iskolái befejezése után hazatért a családi birtokra és apjának segített vezetni azt. Első felesége Ferenci Margit,¹⁶ ki gyermekük születésekor (1893) életét vesztette. E gyermek volt Nagy Idai Anna, aki később Dapsy Tibor halmi földbirtokoshoz ment feleségül. Második felesége Ujfalussy Klára. Vele 1897-ben kötött házasságot.¹⁷ Ebből a házasságból három lányuk született:

A tiszakeresztúri Nagy Idai-kastély.

A bejárat előtt Nagy Idai Ferenc és felesége, Bay Mária (balra)

Gabriella (1898), Margit (1900) és Berta (1903). Zsigmond hamarosan második feleségét is elvesztette, kinek halála után harmadszor is megházasodott. Özvegy sógornőjét, Madarász (szül. Ujfalussy) Melániát vette nőül, kinek első házasságából már volt két gyermeke: Madarász Aliz és Madarász Sándor.¹⁸

Zsigmond második házasságából született lányai is előkelő nemesi családok sarjaival kötö-

tek házasságot. Nagy Idai Margit Finta Lászlóhoz ment nőül, aki Tiszaújhely egyik nagybirtokos nemesi családjának sarja volt, míg a legkisebbik Nagy Idai lány, Berta dr. Lárencz Béla felesége lett, Nagy Idai Gabriella pedig dr. Czapári Endrével kötött házasságot. Az amúgy fogorvos végzettségű Endre egy véletlen folytán a későbbiekben elvesztette hallását. Ezt követően Tiszaújhely határában egy „tanyát” vásárolt, ott telepedett le családjával és gazdálkodásba kezdett. Házasságukból két lányuk született: Gabriella és Klára. Klára Lajos Mihály salánki lelkipásztorhoz ment feleségül, és jelenleg is Salánkon él. Ő az utolsó még ma is élő unokája Nagy Idai Zsigmondnak.¹⁹

Zsigmond a verbőci birtokait az 1910-es években eladta.²⁰ Nagyszőlősrre költözött egy, a régi Király utcában vásárolt kisebb kúriába. Itt élt 1939-ig, amikor Gabriella lányához költözött Tiszaújhelybe. 1944-ben itt érte utol a halál.²¹

¹⁶ A szomszédos feketepataki Ferenci család sarja.

¹⁷ Házassági kivonatuk másolata Salánkon található Lajos Klára tulajdonában.

¹⁸ A pontos családi kapcsolatokba az 1936-ban elhunyt Ujfalussy Melánia halotti értesítőjéből kaphatunk betekintést, mely a kiterjedt gyászoló rokonság egészét felsorolja. Ennek egyik eredeti példánya Salánkon Lajos Klára tulajdonában van.

¹⁹ Lajos Klára közlése alapján. 2010. 02. 01.

²⁰ Birtokainak és a verbőci kúria eladásának pontos időpontját nem ismerjük. Az viszont biztos, hogy 1900-as évek elején még itt élt, mivel a református egyház jegyzőkönyvei 1909-ig rendszeresen szerepeltetik nevét az egyházat és a község életét érintő kérdések kapcsán. V. ö. *A Verbőci Református Egyház Jegyzőkönyve 1896–1909*.

²¹ Lajos Klára visszaemlékezése, valamint a birtokában levő gyászjelentések alapján.

Végezetül Nagy Ijai Ferencről kell még szólnunk. Ő 1871-ben született Verbőcön. Iskoláit Máramaroszigeten végezte, ahol a családi hagyományokhoz híven ő is ügyvédi végzettséget szerzett. Hazaérkezve Nagyszőlősen vállalt hivatalt, majd a Halmi járásnak lett főszolgabírója.²² Felesége Bay Mária. Házasságukból gyermek nem született. Nevelt gyermekük, Balogh Sándor hadiárvaaként került a családhoz, de sosem viselte a Nagy Ijai nevet.²³ 1919-ben a román csapatok kárpátaljai bevonulását követően visszavonult hivatalából, és a tiszakeresztúri birtokán élt. A cseh érában a magyar párt elnöke volt. Hitbuzgalmi munkája során feleségével megszervezte a Magyar Nők Szövetségét Ugocsában, továbbá számos jótékonyági és sportegyesület tagja volt. Kárpátalja visszacsatolását követően már politikai szereplést nem vállalt.²⁴ A szovjet csapatok bevonulásával a család atrocitásoknak lett kitéve. Ferenc 1945. évi halálával kihalt a Nagy Ijai család ugocsai ága.

A Nagy Ijai család tárgyi emlékei Verbőcön

A család 1860. május 16-án Tiszaújlakról visszaköltözik Verbőcre.²⁵ Nagy Ijai Ferenc naplójának egyik bejegyzéséből tudjuk, hogy ugyanezen év augusztus 21-én elkezdte a verbőci ház alapjait ásni. Ennek építése három évig tart, amibe 1863. szeptember 23-án költözik be a család. 1864. november 30-án a kúriához tartozó cselédlak is elkészül.²⁶ A család verbőci kúriája sajnos mára nem maradt fent. Az impozáns épület egykori formáját és belső jellemzőit csak néhány idősebb helybéli lakos visszaemlékezéseiből ismerhetjük. Kész Ida, aki családi kapcsolatai révén számos alkalommal személyesen is megfordult az épületben, a következő képet rajzolta róla: „A Nagy Ijai-kúria a templomtól nem messze, a főúttól beljebb helyezkedett el. Előtte egy parkosított terület volt kialakítva sok virággal. Mögötte egy nagy gyümölcsös húzódtott sétáló utakkal, virágágyásokkal. A főbejárata az utca felé nézett, mely bejáratnál két kőoszlop állt. Ez a két támpillér tartotta az épület középső homlokzatát, mely mögött egy nagy belső terasz következett. A teraszra három ajtó nyílt, melyeken át bejuthatunk a ház különféle helységeibe. A kúriának egyébként összesen kilenc szobája volt, melyek közül az ebédlő volt a legnagyobb. Az épületen körben boltíves ablakok

A Nagy Ijai családhoz kötődő síremlék a verbőci temetőben

²² *Magyar politikai és közigazgatási compass (1919–1939)*. Szerk.: Madarász Elemér. 597. o.

²³ Lajos Klára visszaemlékezése alapján.

²⁴ *Magyar politikai és közigazgatási compass (1919–1939)*. 598. o.

²⁵ Lajos Klára szerint a család egy rövid időre azért költözött Tiszaújlakra, mivel dédapja, Nagy Ijai Ferenc nagy reményeket fűzött az akkoriban látványos fejlődésnek induló település jövőjéhez.

²⁶ *Nagy Ijai Ferenc naplója*.

voltak, ill. volt egy hátsó kijárata is. Teteje eternitpalával volt befedve. Úgy emlékszem bontására valamikor a negyvenes években került sor, melyet követően a tulajdonos Komáromi család több kisebb házat épített belőle. Úgy tudom, hogy

A Nagy Idai családhoz kötődő síremlék a verbőci temetőben

amikor a (Nagy Idai) család elköltözött innen, a kastélyt egy Spic nevezetű zsidó férfinak adta el. Tőle Komáromi Károly vette meg, aki hamarosan Komáromi Lajosnak adta el. A pénz mellett megkapta cserébe a kastéllyal szemben lévő birtokot is. Majd Lajos és a fiai bontották le a kastélyt.”²⁷

Szintén a Nagy Idai család emlékét őrzi Verbőcön két síremlék a temetőben. A sírkövekre vésett felirat mára sajnos olyannyira megkopott, hogy annak tartalmát nem lehet elolvasni, de a helyi idősebb lakosok némelyikének az emlékében még ma is él az a tudat, miszerint a sírkövek az egykor itt élt család valamelyik tagjának a nyughelyét jelölik.²⁸ Hasonló emlé-

kek élnek a sírkövekről a család leszármazottainak tudatában is. Finta László, aki a család nőági leszármazottja, kutatásai során arra a megállapításra jutott, hogy a két síremlék az 1780 és 1844 között élt Nagy Idai Ferencnek, valamint a szintén Ferenc nevű fiának (1818–1893) a nyughelyét jelöli.²⁹

A tiszakeresztúri Nagy Idai-kastély

A kastély pontos építési idejét írásos adatok híján sajnos nem ismerjük. Az eklektikus stílus jegyeit magán viselő építmény feltehetően az 1890-es években készült el, ahová Nagy Idai Ferenc költözik át Verbőcről. A Tiszakeresztúr határában lévő kastély a korra jellemző vidéki nemesi kúriák tipikus képviselője. Az egyszintes épület árkádos ablakokkal van ellátva, melyet délnyugati sarkában egy kerek torony díszít. Az épület alatt pince húzódik. Egykoron a kastélyt impozáns park vette körül, aminek emlékét mára csak egy néhány öreg tölgy és fenyő őrzi.

A szovjethatalom kiépítésével, valamint Nagy Idai Ferenc halálával a kastély és a birtok az állam tulajdonába került. Egy ideig kihasználatlanul állt, majd az 50-es években állami gondozású gyerekek otthonává alakították át. Napjainkban az épület a még mindig működő otthon általános iskolájaként funkcionál. 2005 után a lepusztuló félben lévő épületet felújították és ÉNy irányban két tanteremmel kibővítették. A tatarozás során eltávolították a régi ablakokat, melyeket sajnos fa helyett műanyag nyílászárókra cseréltek le. Ugyanakkor elmondhatjuk,

²⁷ Kész Ida (szül. 1932) helyi lakos elmondása alapján.

²⁸ Adatközlő Komáromi Antal, szül. 1926.

²⁹ Finta László sírkövekre vonatkozó megállapításainak írott változatával Salánkon találkoztam a Lajos Klárának küldött egyik levelében.

hogy még mindig jobb sorsa van a vidék gazdátlan műemlék jellegű épületeihez képest, melyeket lassan elemészt az idő vas foga.

FORRÁS ÉS IRODALOMJEGYZÉK

Magyar Országos Levéltár. Budapest. P szekció, Családi levéltárak. P. 511 – Nagy Idai család levéltára.

Nagy Idai Ferenc Naplója 1858-1868.

Nagy Idai Zsigmond és Ujfalussy Klára házassági anyakönyvi kivonata – 1897.

Ujfalussy Melánia halotti értesítője – 1936.

Józan Lajos: *A Nagy-Idai család a szabadságharcok viharában.* Kárpátalja, V. évf., 10. szám.

Józan Lajos: *Őrködni fő kötelességünk!* Kárpátalja, X. évf., 11. szám.

Komáromy András: *A Nagy-Idai család leszármazása.* Turul, 1889/3. szám.

Magyar politikai és közigazgatási compass (1919–1939). Szerk.: Madarász Elemér.

Pap József: *Adalékok Máramaros történetéhez.* Máramarossziget. é.n.

Verbőci Református Egyház jegyzőkönyve 1866–1896.

Verbőci Református Egyház Jegyzőkönyve 1896–1909.

ADATKÖZLŐK

Kész Ida, Verbóc (szül. 1932)

Komáromi Antal, Verbóc (szül. 1926)

Lajos Klára, Salánk (szül. 1930)

A-19 **Acta Academiae Beregsasiensis.** Науковий вісник Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II. – Ужгород: ПоліПрінт, 2012 – 248 с.
ISBN 978-966-2595-29-1

«Acta Academiae Beregsasiensis» є науковим виданням Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II. Даний том вміщує дослідження угорською, російською та англійською мовами за друге півріччя 2012 року. До випуску ввійшли публікації викладачів та студентів інституту, а також закордонних науковців у сфері мовознавства, літератури, біології, історії, туризму та інформатики.

УДК 001.2

ББК 72

Наукове видання

Acta Academiae Beregsasiensis

Науковий вісник

Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II

2012/2

Том XI, № 2

РЕДАКЦІЯ: *Козут А., Пенцкофер І.*

КОРЕКТУРА: *Г. Варцаба І.*

ВЕРСТКА: *Козут А.*

ОБКЛАДИНКА: *K&P*

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК: *Орос І., Сікура Й.*

Здано до складання 12.11.2012. Підписано до друку 10.12.2012.

Папір офсетний. Формат 70x100/16.

Умовн. друк. арк. 20. Тираж 250.

СП "ПоліПрінт", м. Ужгород, вул. Тургенева, 2.